

Gestalt

Teorija vizuelne percepcije

die Gestalt = oblik, izgled; stas; prilika

Može se sumirati sledećom rečenicom: ‚Celina je veća od samo zbira delova.‘

Principi vizuelne percepcije, prema Geštalt teoriji:

1. Elemente kompozicije grupišemo po određenim fizičkim osobinama
2. Težimo da završavimo započete forme, započeti pravac ili pokret
3. Imamo tendenciju ka dovođenju u harmoniju svega što izlazi iz ravnoteže

Elemente kompozicije grupišemo po određenim fizičkim osobinama

- Elemente koji su **fizički slični** vidimo kao deo istog objekta/ grupe. Ovo grupisanje mozak ne čini na osnovu upotrebne ili suštinske sličnosti u tom mahinalnom gledanju, već po fizičkim osobinama – **boji, teksturi, obliku, veličini...**
- Ovaj princip nam, dakle, omogućava i **da uočimo ono što odskače, što se izdvaja.**
- Kada postoji sličnost po različitim osnovama, naš mozak u dva različita gledanja može da izdvoji različitu grupu kao onu koja odskače ili koju prvo uočimo.
- Princip blizine je često jači od principa sličnosti. Veličina je jača od oblika. Boja je često jača od recimo blizine. Tamnija boja obično je jača od svetlije. Komplementarne boje jače izdvajaju dve grupe nego nekontrasne. Tople boje često su jače od hladnijih, itd.

Težimo da završavimo započete forme, započet pravac ili pokret

- Naš mozak ima potrebu **da 'nadogradi' ceo predmet** i kada ga vidi parcijalno ili je samo naznačen.
- Naše oko ima tendenciju **da elemente** (linije, objekte, površine) **koji prate isti pravac svrstamo u istu grupu.**
- Naše oko ima tendenciju **da ,nastavlja' u započetom pravcu.** Jednom kada nam nešto usmeri oko u određenom pravcu, nastavljamo da gledamo u tom pravcu dok ne nađemo sledeći element na tom putu.

Zato kada neko gleda u nekom smeru, mi mahinalno pogledamo u istom smeru. Ako se grupa elemenata kreće u jednom smeru mi ih doživljavamo kao jednu celinu (recimo jato ptica).

Imamo tendenciju ka dovođenju u harmoniju svega što izlazi iz ravnoteže

- Naš mozak teži da ,uredi' ono što vidi, da izravna, da centrira...
- Ako kompozicija iskače iz tog reda, iz simetrije, iz centra, to nam automatski stvara napetost, naše oko iščekuje razrešenje.

Režiseri koje smo pominjali:

Žan-Pjer Žene (Jean-Pierre Jeunet)

Alfred Hičkok (Alfred Hitchcock)

Žan-Luk Godar (Jean-Luc Godard)

Roman Polanski

Hideo Nakata

Stenli Kjubrik (Stanley Kubrick)

Umetnici (novi) koje smo pominjali:

Erik Karle (Eric Carle)

Nan Goldin

Sun Ksun (Sun Xun)